

Szerkesztőség és kiadó hivatal
S. Jókai-utca SIMON-ház Kunz József ur
kereskedésével szemben.

HIRDETME NYEK,

Előzetési pénzek és a kiadás körüli pauszok
valamint a lap sze lomi részét illető
minden k ö z l e m é n y e k i d e i n t é n d ő k .

Hiányzó levelek csak ismét k szektől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és K Ö Z G A Z D A S A G I L A P .

A SZABADELVU PART K Ö Z L Ö N Y E .

Megjelen n a p o n k é n t , a vasárnap és péntek kivételével.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen. Csütörtök, Junius 7.

Előzetési ár :

Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve

Egész évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy hó ra	1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábospeltitor egyszeri beiktatásért 5k.
Bélyegűj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos peltitorért 20 kr.

Hirdetést vagy reclamt magában foglaló
újdonság sora 50 krajczár.

110. szám.

Kikötőben.

Viszontagságos, vihar teljes volt a menet, melyet a szeszadó-reformmal terhelt állami hajó az utolsó hetekben a parlamenti vizeken megtett. A legénység igen türelmetlen s gyakran majdnem oly durvász volt, mint a Columbus Kristófé, midőn a száraz föld, melyet szorgosan kutattott, csak nem akart feltűnni a szemhatáron. És a rakomány is durvászokodott, a magas hullámokon ingó jármű rázkódása folytán a robbanékony anyagok mind számosabban s mind veszedelmesebben szabadultak el a rakhelyen, úgy annyira, hogy többször fenyegetett a veszély, miként az egész hajó mindeztől a levegőbe röpül, ha a forrásban levő rakományt, mint értéktelen terhet ki nem vetik a hajóból. Hegyes sziklákban s a vizesendes felszín alatt lappangó zátonyokban sem volt hiány, hát még a csethalak, melyek egész falkákban követtek az ezüstként csillogó barázdákat, melyeket a hajóteknő húzott a vízben. A menet szerencsésen megtörtént, a hajó lényeges kár nélkül kikötőbe érkezett s ott horgonyt vetett; most már csak a rakományt kell szabatosan kiszállítani, hogy utközben nagyon sok el ne szóródjék belőle s az áru a várt haszonnal adassék el a nélkül, hogy túlságos alkuszdíjak s járulékok a hasznot redukálják.

Mind a két képviselőház, a magyar és az osztrák, befejezte a szeszadójavaslat feletti vitát s azt, a két kormány intenciójának megfelelően, lényeges részben megszavazta; a főrendiháznak s az nrak házában már csak a megszavazott javaslat szövegében előforduló bár nem lényeges, mindazonáltal számos eltérést kell elhárítani s a javaslatot irányi tekintetben is mind a két állam részére azonosra tennie, aztán hatályba lép az új törvény s az állami pénztárakba vezetheti azon bő áldást, melynek reményében alkotva lett. Nincs kétség, hogy az új bevétel forrás dusan fog folyni s ha kezdetben a törvény folytán lényegesen megrágtult ital fogyasztásának csökkenésére s az elmaradhatlan sikkasztásra és csempészésre egy jelentékeny részt le is kell itni, mégsem fog soká tartani, hogy a fogyasztás ismét elérjé teljes erejét s az ellenőrzési közegek nehezebbé s bonyolultabbá lett hivataluk szigorú kezelésébe teljesen belelélik magukat, akkor aztán, különösen ha a regálék megváltása is hozzájárul, a szeszadó a magyar kincstárnak 30 millió frtot, talán még többet is, az osztráknak pedig 40 milliót jövedelmez évente. A ki önző okokból hamisan nem itél s a közvéleményre hamis ítéletet felerőszakolni nem akar, annak be kell látnia, hogy a népesség, ezen nagy és páratlan fogyasztó, a szesz élvezetének drágulását ellenkezés nélkül fogadja s át van hatva azon érzettől, hogy az állami bevételek szaporítása nem a kormány frivol szeszélyén, hanem az állam legmagasabb életérdekei által parancsolt szükségességen alapul s midőn a közvélemény egyes közegei ez alkalomból folyton s kizárólag a külügyi helyzetet s a védképesség s harcokésztség érdekeit, mint a kormányok eljárására s a népesség magatartására mérvadó vélik feltüntetendők: ezeket szemben hangulyozza a „Pester Correspondenz“ azon eléggé nem becsülhető tény, hogy először sem a magyar, sem az osztrák kormány, sem a közös miniszterek nem szándékoznak akkorra több kiadást fordítani katonai célokra, mint a mekkora több bevételt az új forrás előreláthatólag hozni fog s hogy másodszer az általános helyzet nem tartatja meg állandón mostani fenyegető alakját, az új bevételek pedig akkor még bővebben fognak folyni, ha az egy háboru által vagy egyébként megváltozott helyzet a katonai kiadásoknak egy józan, szerény normális mértékre leendő leszállítását megengedi. Mindig arra kell gondolni s nem szabad feledni, hogy Tisza

telj forrás dusan fog folyni s ha kezdetben a törvény folytán lényegesen megrágtult ital fogyasztásának csökkenésére s az elmaradhatlan sikkasztásra és csempészésre egy jelentékeny részt le is kell itni, mégsem fog soká tartani, hogy a fogyasztás ismét elérjé teljes erejét s az ellenőrzési közegek nehezebbé s bonyolultabbá lett hivataluk szigorú kezelésébe teljesen belelélik magukat, akkor aztán, különösen ha a regálék megváltása is hozzájárul, a szeszadó a magyar kincstárnak 30 millió frtot, talán még többet is, az osztráknak pedig 40 milliót jövedelmez évente. A ki önző okokból hamisan nem itél s a közvéleményre hamis ítéletet felerőszakolni nem akar, annak be kell látnia, hogy a népesség, ezen nagy és páratlan fogyasztó, a szesz élvezetének drágulását ellenkezés nélkül fogadja s át van hatva azon érzettől, hogy az állami bevételek szaporítása nem a kormány frivol szeszélyén, hanem az állam legmagasabb életérdekei által parancsolt szükségességen alapul s midőn a közvélemény egyes közegei ez alkalomból folyton s kizárólag a külügyi helyzetet s a védképesség s harcokésztség érdekeit, mint a kormányok eljárására s a népesség magatartására mérvadó vélik feltüntetendők: ezeket szemben hangulyozza a „Pester Correspondenz“ azon eléggé nem becsülhető tény, hogy először sem a magyar, sem az osztrák kormány, sem a közös miniszterek nem szándékoznak akkorra több kiadást fordítani katonai célokra, mint a mekkora több bevételt az új forrás előreláthatólag hozni fog s hogy másodszer az általános helyzet nem tartatja meg állandón mostani fenyegető alakját, az új bevételek pedig akkor még bővebben fognak folyni, ha az egy háboru által vagy egyébként megváltozott helyzet a katonai kiadásoknak egy józan, szerény normális mértékre leendő leszállítását megengedi. Mindig arra kell gondolni s nem szabad feledni, hogy Tisza

Kálmán adóreformjai közül első sorban az állami háztartásban az egyensúly helyreállítását, valamint az illető ipari izmosítását s emelését tűzte ki célul s ha mint másként nem is lehet, az ország és a monarchia védképességéről és ennek lehető tökéletességéről a leglelkülmertesebben gondoskodik is, mégis szünet nélkül és egész tehetségének alkalmazásával azon fáradozik, hogy a béke fenntartásában és háborus complicatiók elhárításában a maga részéről is közreműködjék.

A képviselőház tisztikara tegnap az új ülészakra következőleg alakult meg. Aelnök: Csáky László gróf és Bánffy Béla gróf. Jegyzők: Beöthy Algernon, Dárdai Sándor, Josipovich Géza, Madarász József, Nagy István, Szathmáry György, Tibád Antal. Háznapy: Visontai Kovács László.

Szesz-enquéte. Az új szeszadó-törvényjavlatban a kisebb adótétel mellett Magyarország részére megállapított contingensnek egyéni kinti felosztása tárgyában egybehívott szaktanácskozomány, tegnap este 3 1/2 órai tanácskormányban befejezte tárgyalásait és bár határozatokról vagy elfogadott indítványokról természetesen szó sem lehetett, mégis constatalható, hogy az annyira ellentétes érdekek körökben megjelent szakfelek közt, nemesak a kevésbé fontos részletekre nézve, melyekre nézve majdnem teljesen egyetértetek, de a legfontosabb pontot, t. i. a felosztás számarányát illetőleg is, melyben a mezőgazdasági földék egyrészt és az ipari gyárak másrészt részesítendők lesznek, alig maradt fenn a vitaközös befejeztével eltérő nézet. A pénzügyminisztérium most már meg fogja állapíthatni a felosztásra vonatkozó törvényjavaslat végleges szövegét, úgy hogy ezen előterjesztés a legközelebbi napokban a képviselőházban be fog nyújtani. Valószínű, hogy a mezőgazdasági gyárak számára fenntartandó contingensrészt nem százalékszámában, hanem fix összegben lesz megállapítva, a mi minden esetre előnyösebb, helyesebb és ki fog zárn minden kételkedést és feleslegessé teszi a számitásoknak utólagos helyreigazítását. A mezőgazdasági szeszadók ellenek folytán tényleg kedvező helyzetbe jutnak, amennyiben legalább is összes eddigi termelésüket továbbra is fenntarthatják, míg az

ipari szeszadók, melyek az utolsó években átlag 747,086 hectoliterért fizettek adót, tényleg azonban 931,871 hl-ért termeltek, csak 540,000 hl-ért fognak a kisebbik adótétel szerint égethetni, a melyhez a legjobb esetben 32,000 hl-ért jö, úgy hogy még azon esetben is, ha nem keletkeznek új mezőgazdasági szeszadók, a kisebb adótétel mellett 359,870 hl-ért fognak kevesebbet termelhetni, mint ez tényleg eddig történt. Az a következménye mindenesetre lesz a contingens-felosztási törvénynek, hogy a jövőben egy új ipari kis szeszadók sem fog keletkezhetni. A fenálló kis ipari szeszadók azonban mindenesetre sietni fognak megszerezni a mezőgazdasági szeszadókra megkívánt feltételeket. — Nagy fontossággal bír az, hogy az enquéte kimondta, miszerint a contingens odaítélésénél bizonyos mérvig azon ipari szeszadók is tekintetbe veendőek, melyek az utóbbi években kényszerülve voltak, a forgalmat egy vagy több perióduson át beszüntetni. Ha jelenleg álló gyárak nem tartanak igényt a contingens egy részére, pl. az állam birtokában lévők, egy a többi ipari gyárakra hárulik haszon. Elismerést érdemlő módon viselték magukat a nagy ipar képviselői, nem csak a mezőgazdasági, hanem különösen a kis részben általánosított, részben terményadót fizető szeszadók szemben, amennyiben ajánlották, hogy azoknak a contingens oly nagy része adassék át, hogy a forgalmat sokkal kevésbé legyen korlátozniuk, mint a nagy gyáraknak, továbbá hogy a kis szeszadók egyikének se legyen kevesebb, mint 4 hectoliter napi termelés, olcsóbb adótétel mellett kiadva.

A pénzügyi közigazgatási bíróság döntvényei. A nevezett bíróságnak legújabb hozott döntvényei a következők:

Holttá nyilvánított egyén hagyatéka után járó illeték megszabásánál a holttá nyilvánítási eljárás költségei a hagyaték cselekvő állagából le nem vonhatók. Az adókövető bizottság határozata ellen pósta utján benyújtott fellebbezés kelő időben beadottnak tekintendő: ha a fellebbezési határidő utolsó napja vasárnapra vagy Gergelynapra esik, a fellebbezés a következő köznapon lett póstára adva. Biróvilag tárgyalat hagyatékot az örökösök, ha mindnyájan nagykorúak is, illetékszabás végéig bejelenteni nem tartoznak.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A reklámról.

Irta: Dr. Hollaender Dezső.

(Folytatás.)

Természetes, hogy a fejedelmek mögött nem tudott s nem akart elmaradni a nemeség sem és megszületett a „kék vér“ reklámja és bejárta a világot a reklam legneveltségesebb alakzata: a lovagkor az ő tornáival és szerelmi udvaraival.

A középkorba esik a tudomány újjászületése is, rome a középkor örök emlékü, legdicőség jelenségei, csak hogy a reklam itt sem maradtottól el, hanem megszülette ama szörnyű című, tartalma és terjedelmű foliánokat, mik neveltség komolyságukkal ma is kacaját gerjesztenek; megszülette a „kabalát“ is „alchymiat“ és az egyetemek hírhedt „disputatio“it.

Az újjászületett tudományágak között legalantabb állott s talán épen ezért legnagyobb reklamésinálást követett el az orvosi tudomány. Feltűnő ruhában, zenészek és bohócok által kísérvé, büvész mutatóványok között nyilvános téreken hajtották végre orvosi gyógykezeléseiket s árulták szereiket; vagy rengeteg könyvek, kitömött állatok, spiritiszban megörzött szörnyűlöttek s emberi esontvázakkal véve körül magukat, imponáltak komoly tudományosságuk, érthetetlen beszédük, s óriási parókáikkal és megteremtették a Paracelsus Bombastusok, Dr. Faustok és Dr. Eisenbarthok jellemző alakjait és mondakörét.

Es még két különös alakulata keletkezett a reklámnak a középkorban; egyik a koldusok reklámja, kik ezéhszerű szövetkezetben élve, csoportokban jelentek meg és tárták fel a templomok bejáratainál szörnyű, gyakran utánzótt sebeiket és fogyatkozásai-

kat; a másik a halottak reklamja, kik az e korban kezdett temetkezési pompa, dícsérő sírfeliratok, kegyes alapítványok, különösen pedig az ez időben először hallott halotti bucsuzatók és magasztaló sírbeszédek által akartak maguknak hallhatatlanságot szerezni s csinálni emlékeztetőknek reklamot.

Az ujkor a reklam terén lényeges változást nem eszközölt, úgy, hogy egy éles határvonalat a középkor s ujkor reklamozgalmai között vonni nem lehet. A reklam eszközei s módjai a régiak maradtak, csak hogy a világforgalom élénkülése, a forgalmi eszközök tökéletesítése, s a közlekedés, tehát a kereskedelem könnyebbítése fokozatosan fejlesztették a régi reklameszközöket, mit még a nyomdászat terjedése is elősegített.

Amerika felfedezése s az ennek folytán keletkezett kalandvágy és aranyláz a reklam terén befolyást csak annyiban gyakorolt, a mennyiben a tudományos irodalom tudtán és akaratán kívül az új világrészért némi reklamot csinált.

Lényeges változás a reklam terén csak az 1633-ik év után következett be, midőn XIII. Lajos király egyik orvosa, Renaudot, az első közvetítési s helyszerező irodát megnyitotta s ez év szeptember 1-én az első hirdetési lapot megindította.

E hirdetési lap képezte csiráját a múlt század hírlapi reklamjának azon szűk korlátok között, melyben az ujkor egész hírlapirodalma mozgott, s lett őse a jelen legújabb kor egész reklamirodalmának, s így közvetve a hírlapirodalom rohamos fejlődésének és befolyásának.

Társadalmi téren az ujkor szüleményei a sorsolási szerencsejátékok, a lottó és a részvényvállalatok, — és természetesen, hogy ezek a reklamra már akkor is rá voltak szorulva, mivel létezhetésük az emberiség köny nyenhiőségére volt alapítva.

A vallási reklam az áruba bocsátott pápai bünbocsánatokon kívül a középkor irányzatával ép ellentétben, az „atheismus“ ban s ennek ellensúlyozásánál a „pietismus“ ban talált némi tápot; de úgy ez, mint a francia Lajosok által a legmagasabb tökélyre vitt uralkodói s ennek majmolása folytán aristoeratikuss reklam sem új irányt nem teremtettek, sem a régi téren kiváló nem eredményeztek.

A tudomány és irodalom e korban oly egészséges haladást, oly komoly ügyekvést tanusított, az általános politikai tespedés úgy e térekre utalta az emberiséget, hogy reklamcsinálásra szükség nem volt, kivéve ekkor is az orvosi tudományt az e korban virágozott galvanismus és mesmerismusával, mik a mai spiritisz kezdeményezői voltak, — továbbá a különböző „adepták“ által minden lépten nyomon és mégis soha fel nem talált örök ifjusággal és bölcsék kövével — és midőn végre a társadalom és politikai reklamok legnagyobbika a francia forradalom az egész emberiséget felrázta tespedéséből, — ez is csak előkészítője volt az önkényi reklam egy páratlan személyesítőjének, az első, a nagy Napoleonnak, ki kiáltványában a politika s hadászati reklam maradó becsü emlékeit hagyta hátra, s ki maga is csak közvetítette a visszafelé menő történelem egy új reklamját: a „restauratiót“.

A legújabb kor a gőz, a villanyosság és a nyomdafesték kora. E három alkotott csodákat már s fogja megváltoztatni a világ folyását.

Ma e három között a nyomdafesték van legjobban elterjedve; — így a kínálat, a reklam, e tényezőit aknázza ki legjobban céljaira; de viszontszolgálatul egyuttal őt teszi is a reklam a legbefolyásosabbá.

A reklam eszközeit illetőleg, annak évez-

red szentesített alakzatai a legújabb korban is szokások.

A kínálat ösalakja: a kikiáltás, lépten nyomon éri még a kereső s nem kereső fülét, — részben mint reklam, tehát mint a kínálatnál nagyobb ígéret — így a vásári bódék s vásári látványosságok előtt; — részben utbagazigatol, — így vasuti indóházaknál a vendéglősök társaskocsijai, — s részben, hogy a helyhez nem kötött ipar és kereskedelem ott létre hívja fel a figyelmet, így a hálólok, csuportföldözök s különösen nagy városokban sok más ily kenyérkereset.

A hatósági kikiáltás már is csak kisvárosok és helységek kizárólagos szokása. A figyelmet felkeltő, megkülömböztető jelek még ma is szokások s a „fehér ló“ vagy az „arany eszma“ még ép úgy a figyelmet akarják felhívni, mint évszázadok előtt.

A csehjelvények mintájára az idő s szokás bizonyos, meghatározott ily jelképes ábrázolásokat némely ipari vagy kereskedelmi szakma kizárólagos tulajdonává lett, ennek példáján legyen említve a korezmák felett függő gyalutorgács, a dohánytözsdek törökje, a sok Bachus, Gambirinus, kínai, a botra tekerk cigyók és réztányérok, mik lépten nyomon feltűnnek.

Ezen jeleken kívül a szokás egy más jelzést is honosított meg, melyet még a törvényhozás is szükségesnek látott oltalmába venni s ez a gyár vagy védjegy, minek kivételét képezi azon lábra kapott szokás ma már, hogy a gyárosok és iparosok, ha csak lehetséges, készítményük minden egyes darabját nevík vagy czéggjéssel jelölik meg.

A falragaszok használata tette a nyomdafestéket a reklam legkiválóbb, legfontosabb eszközévé; mivel azonban a falragaszok csak meghatározott helyeken alkalmazhatók, s így csakis annak tűnnek szemébe, ki őket ha akaratlanul is, felkeresi, míg a reklam czélja,

Lelekeszek magántulajdonát képező — habár általuk lakott — házak állandó adó tárgyát képezik.

Ha a kezelő hivatalnokok vagy díjnokok által fölvetett lelet tartalmának valódisága egy főlebbvaló tisztviselő által bizonyítva nem lett és a leletben említett bélyegrovíditás ténye a fél tagadásával szemben egyéb módon nem igazolható, pusztán a szabályellenesen fölvetett lelet alapján ez esetben bélyegilleték nem követelhető.

A kir. adófelügyelő az adók és azok módjára beszedendő tartozások behajtása végett ingókat törvényellenesen fogatosított árverést megsemmisíteni jogosítva van. Ha a végrehajtást szenvedett fél a közgazdasági végrehajtásnál előfordult törvénytelenségek vagy szabálytalanságok miatt való panaszirátát, az 1883. XLIV. törv. cikk 54. §-ában megállapított 8 napi határidőn belül a községi előjárásnál benyújtotta, ez a panaszirat tárgyalás alá veendő, habár az adófelügyelőhöz csak a fentebb említett határidőn túl érkezett is.

A pör bíróságánál meg nem leteztett, hanem az által illetékszábas végett közlött ítéletek bélyeghiánya miatt a pörös feleket képviselő-ügyvédek terhére illeték elő nem várható.

Gyakorló ügyvédeknek jogügyletek közvetítéséből eredő jövedelme nem mint külön jövedelem adózható, hanem az ill-tő ügyvéd III. oszt. kereseti adójának megállapításánál veendő figyelembe.

Az a körülmény, hogy a tényleg szabályszerűen megtelezett iratra a leletfölvétel reávezetve nem lett, nem szolgálhat indokul arra, hogy a lelet alapján előírt bélyegilleték töröltesse.

Az 1883. évi XLIV. törv.-cikk a család-fővel a kivétel évében közös háztartásban élő nagykorú családtagoknak, a családfőre kivétel kerestetadóra, bányaadóra és tőkeamat-és járadékadóra nézve megállapítva volt szavatosságát csak oly adóra nézve szüntette meg, a melyek ennek a törvényoziknek a hatálybalépte után lettek kivétel. A szavatosságra nézve az elévülési idő attól az időponttól számítandó, a midőn beigazolta lett, hogy az adó az első sorban fizetésre kötelezettől be nem hajtható. — Ha a pénzügyi közig. bíróság a közig. bíróság határozatát az azt megelőzőt eljárással együtt megsemmisítette, az adókötelezett felek azon a ezimen, hogy az újabb adómegállapítás már az elévülési határidőn túl történt, annak leírását nem igényelhetik. — Községeknek és városoknak tulajdonukat képező közbauhidak használatából befolyó jövedelme III. oszt. kereseti adó tárgyát nem képezheti.

Országgyűlés.

Budapest, június 6.

A képviselőház, mai ülésében megválasztván a tisztikart: a két alelnököt, a jegyzőt kart és a háznapot s az osztályok is kisorsoltatván, a második ülészakra meg alakult.

Az ülés végén Polonyi Géza interpellálta Széchényi gróf kereskedelmi minisztert, a párisi világkiállításra nézve kiadott „titkos”-nak mondott rendeletek iránt.

Széchényi miniszter ezáltal nem válaszolt az interpellációra, még pedig — mint halljuk — azért, mivel Polonyi apostrophálta a miniszternek a szabadelvű pártban való

hogy mindig szem előtt legyen, s ne öt keressék fel, de ő üldözze lépten nyomon a nagy közönséget. — vállalkozó szellemű emberek reklámjüket repülő lapokra kezdték nyomtatni s ezeket osztják ki nyilvános helyeken a járókelők közt.

Szinte hihetetlen, mennyi elmeerő, mennyi szellem, mily mesés találékonyság lesz naponta kifejtve, hogy e kézbe nyomott reklamok a figyelmet felkeltik, nehogy olvasatlanul dobassanak félre; — s ma már épen nem lehet meg, ha egész röpiratok vagy fizetek adatnak ki a czéltől, hogy egy hajnövesztő szert hirdessenek, vagy „hol a macska?” s más ily találos képzeletnyit nyomnak a kézbe, minek, ha nyomára jön az ember, egyttal azt is megtudja, hol kapni a legbiztosabban ható rovarport.

A kiosztott hirdetések azonban még más számtalan módon is felkiesrik a közönséget. — Legelterjedtebb módjai a csomagoló papír, miben az árut haza küldik, a postán házába küldött képes árjegyzékek, kávéházakban a lapok megörzési táblái, nyilvános helyeken egész hirdetési albumok, a könyvek végén hirdetési ívek, mik leginkább a naptárak kiegészítő függelékét képezik s fentartják az oly óriási naptárirodalmat, sőt még az a leggyakrabban figyelemre sem méltott papírszelvény hátlapja, a min vendéglői pin-czerek összegezik az elfogyasztott élelmi szer-ek árát.

Végre e hirdetésnek van aristocratiája is: az a levél, melyben női szabók s divatárusnők tudatják, hogy bevásárlási ut-jokból hazatértek; — vagy melyben fővárosi szabók s fehérnemű kereskedők értesítenek, hogy utazó képviselőjük néhány nap mulva szerencsés lesz látogatását tehetni.

Még az ilykép mozgóvá tett falragaszok sem felelnek meg azonban eléggé a kívánatnak, vagy azért, mert csak a legnépesebb helyeken osztatnak ki, vagy, mert csakis ott-

állását, illetőleg a pártnak a miniszterhez való viszonyát is, minél fogva, ha Széchényi miniszter azonnal felel, olybá is tűnhetett volna fel, mintha e részben adott válasza csak egyoldalú nézetnyilvánítás lenne.

Utás után a ház ujonnan választott tisztikara, Bányffy Béla gróf alelnök vezetése alatt a képviselőház elnökénél tisztelgett.

A főrendiház az új ülészakban első ülését ma tartotta, melyen azonnal meg is alakult. — Megválasztották a jegyzői kart, a delegatio tagjait, továbbá a pénzügyi, a közjogi és törvényhozási, a közgazdasági s közlekedési s a naplóíró bi-zottságok tagjait. A bizottságok az ülés után azonnal megalakultak.

Külföld.

A Puttkamer-ügy a legújabb félhivatalos jelentések szerint legközelebb megoldást fog nyerni. Puttkamer ur zsebre teszi az ismert eszázírti kéziratot, mely belügyminiszteri működéséről nem valami dícséretes bizonyítványt állít ki s megtartja miniszteri tárczáját. Az öt évi mandátumra vonatkozó törvényt kihirdették, de nem egyszerre a választások szabadságára vonatkozó eszázírti rendelettel, hanem ez utóbbi néhány nappal később tétetik közzé. A félhivatalos Norddeutsche Allg. Ztg. a Puttkamer-ügyben hosszú nyilatkozatot közöl, melyet Berlinben úgy magyaráznak, hogy sem a kormány, sem Puttkamer nem fog viszálylenni. Ezt a megoldást offiziózus részről oda magyarázzák, hogy immár alaposan meg van czátolva azon ellenzéki állítás, hogy a kormány formális gyámság alatt tartja a császár s nem engedi meg neki a saját akaratát érvényesítését. Most az történik, mit a császár akar, vagyis a Puttkamerhez intézett kézirát közzététetik. Egyébiránt megemlítjük azon verziót is, mely szerint maga Bismarck ajánlotta a császárnak, halassza el a szóban forgó törvényt kihirdetését, ha ellene bármilyen kifogása van.

Oroszország és a török hadisarcz. Novikov orosz nagy követe, a múlt héten hivatalosan megszügette a portát, fizesse meg a hadisarcz hátralékos részét. E föllépést sokféleképp magyarázzák s néhol azt állítják, hogy Oroszország fel akarja használni az alkalmat, hogy kézi zálogot szerezzen Törökországtól. Az 1879. február 8-diki orosz-török békeszerződés szerint a hadisarcz 802 $\frac{1}{2}$ millió frankban állapított meg, mely az 1882-diki külön egyezmény szerint valami 8 millió franknyi évi részletekben törlesztetik. E jövedelmek biztosítására a porta az alleppi, castanonnii, adani és szivasi vilajetek tizedének és úriadóinak jövedelmét kötötte le. Ezen évi jövedelem azonban tényleg nem volt elég az Oroszországnak járó évi összeg törlesztésére s a hátralék máris valami tizenöt millió frankra szaporodott fel. Oroszország tehát már régebben azt követelte: utaljon ki számára a porta további közjövödelmeket, melyek a hátralék s az évi részlet törlesztésére elegendők. De a szultán e kívánságra még nem is válaszolt. Most orosz részről azt követelik, hogy Törökország a vámjövedelmekre legújában felvett kölcsönből fedezze tartozását. — Csak hogy ez is lehetetlen, mert az új kölcsönből befolyó pénzzel Törökországnak a legsürgetőbb közszükségleteket kell fedeznie.

A bolgár fejedelem anyja. Klementina

honában keresik fel a közönséget, — s mindkét esetben az előállítás költsége tetemesebb semlőgye e reklam minden czikknél használni lehetne; míg a közönséget egyik esetben sem követheti lépten nyomon. Ezen segítődjött az eleven falragasz eszméjére. — Csekély napi bérért alkalmazott gyerekek majd felnőttek s hordárok nappal vállalkról lefüggő s mellüket és hátukat fedő hirdetési táblákkal; — éjjel magasra emelt vagy fejükre erősített, hirdetésekkel befestett lámpákkal kezdtek a legnagyobb tónásban feltűnni s hirdetésüket így mindenütt láthatóvá tenni.

A verseny gyorsan magává tette e hirdetésnemet is, s így az e téren feltűnni vágyók kénytelenek az ily eleven hirdetések egész tömegével hatni, kik tábláikon gyakran csak egyes betűket vagy szavakat hordva, megjelenésük egymásutánjával képeznek csak egy összefüggő hirdetést, s gyakran ezenkívül feltűnő jelmezzel is kívánnak hatni.

Leginkább használják e felvonulásokat mint hirdetési módot a látványosságok mutogatói, s e reklam a lovarda körmenetekben s a képviselő-választási felvonulásokba érte eddigéig el netovábbját.

A legmozgóbb, legzselészerűbb aránylag a legolcsóbb és így a leghasználtabb reklam-mód azonban a hírlapi hirdetés, mely a hírlapok elterjedésével tesz mind szélesebb köröket hozzájárultabbá, s tömegével teszi olcsóbbá, elterjedtebbé s így hozzájárultabbá a hírlapokat.

(Végo köv.)

Egy királyné gondolatai.

— Carnea Sylva könyvből. —

Erzsébet román királyné tudvalevőleg Carmen Sylva név alatt költői és apróbb böseleti munkákat szokott időnként közzé tenni.

hercegné ismét Szófiában van. A lakosság nagy lelkesedését emelte az a hír is, hogy a hercegné 13 millió francot hozott. Valami alapja van ennek a hírnök, mert a hgnével egyidejűleg érkezett meg egy bécsi bankház képviselője, a ki tárgyalást folytatott a fejedellel egy kölcsön kötése tárgyában. Bulgária különben nagyon rászorult a kölcsönre, mert bár a rendes kiadásokat képes is az ország jövedelme fedezni, a rendkívüli kiadások viselésére nem képes. A vasutépítés is a miatt szenvedett halasztást, hogy a költségeket nem tudták előteremteni. Stambulov még nem tért vissza Szófiába, mindazáltal azt állítják, hogy a közte és a fejedelem közt lévő differenciák már ki vannak egyenlítve. Stambulov kormányzása alatt különben napról napra jobban erősödik az ellenzék helyzete.

Napi hírek.

— Személyi hír. Gr. Zichy Ernő városunkba érkezett, hogy Nemes Kálmán leánya Ilona kisasszonynak szombaton tartandó nászünnepélyén a násznagyi tisztet viselje.

— A czeledutcazi új templom ünnepélyes felavatása iránt óriási érdeklődést tanusít a közönség felekezeti különbség nélkül. Az egyház irodájában tömegesen vannak az emberek, hogy belépti jegyet kaphassanak. Legelőször akkorán kellene lenni ennek az aránylag kicsiny templomnak, hogy mindenki, a ki az ünnepélyes isteni tiszteleten jelen lenni óhajt, beférhessen. A nagytemplom megnyitása óta, több mint két ember öltő alatt nem volt Debreczenben ilyen mű szer-tartás.

— Dr. Bárány József a depr. izr. hitközség jeles ifju hitszónoka megválik jelenlegi állásától, miután az összes izraelita elemi iskolák tanfelügyelőjévé neveztetett ki s állandó lakása Budapest lesz. A kitűnő magyar hitszónok eltávozását által érzékeny veszteség éri a helybeli izraelita hitközséget.

— A 39. gyalogezred a hadgyakorlaton. A 17 ik gyaloghadosztály idei nagy hadgyakorlata s Nagyvárad körül tartatik meg; így a mi házi ezredünk, mely a 17 ik hadosztályhoz tartozik, szintén Nagyváradra megy még pedig Gyöngyösről, Kis-Kerekim át gyalog. A nagy gyakorlatok után, második felében lesznek s azon résztvesznek a 46 ik gy. ezred 3 zászlóalja, a 39-ik ezred 4 zászlóalja, 37-ik ezred 1 zászlóalja, a 101 ik ezred 4 zászlóalja, a 13-ik nehéz tüzérvég osztály s meg felelő lovasság. A zárgyakorlatok szept. elején lesznek.

— A belügyminiszter és az árvizkárosultak. Br. Orey Béla belügyminiszter leiratot intézett az árvizek által sújtott megyék főspánjaihoz, melyben sürgősen kimutatást kér az illető megyebeli árvizkárosult községekéről. E kimutatásokban különösen arra ohajt súlyt helyezni a belügyminiszter, hogy községenként mekkora azon lakosok száma és kára, a kik vagyontalanságuknál fogva községyre szorulnak, továbbá, hogy segélyezésükre mekkora összeg szükséges s hogy ez utóbbi kölcsönkép vagy véglegesen adassék-e.

— A „Jó sziv” sorsjátéka. A budapesti kiválóbb pénzintézetek Tisza Kálmánné védnöksége alatt az árvizkárosultak javára rendezendő sorsjáték czéljából egyesültek és a vidéki nagyobb pénzintézetek közreműködését is megnyerték. Ugy tervezik, hogy 750,000 sorsjegyet bocsátanak ki 2 ftrjával, a másfél milliónyi összegnek hatvan évi törlesztésével.

Legújabb könyv „Les pensées d'une reine, par Carmen Sylva” Párisban 150 lapon nem rége jelent meg s 11 fejezetet tartalmaz.

A fejezetek czimeit itt közöljük: Az élet. Az emberiség. Szeretem. Kötelesség. Fájdalom. Szellem. Művészet. Boldogság. Büszkség. Politika. Különfélék.

Mindegyik fejezetből közlünk egy-két mutatványt az alábbiakban.

* Az élet művészet, melyben az ember legtöbbör műkedvelő marad. Hogy mester legyen benne, szükséges szive vért kiontania.

* A fehér hajszálak azon habfodrok, melyek vihar után fedik a tengert.

* Az ember soha sem lehet fáradt az élet-től csak saját magától.

* Nem elég megfigyelni az embereket. Éreznünk kell őket sziveinkben.

* Az ember hegedű. Mikor az utolsó hur lepattan, csak akkor lesz belőle fadarab.

* A férfi a csatatéren szerez becsületet magának; a nő, mint anya.

* A bocsánat majdnem közöny; ha szeretünk, nem bocsátunk meg.

* A jegyes féltékenysége hódolat, a férjé sértés.

* A szerelem kér. A barátság ad.

* Csak egy boldogság van: A kötelesség.

* Csak egy vigasztalás van: A munka.

* Csak egy gyönyörűség van: A szép.

A begyülő pénzből fél milliót mindjárt a „Jó sziv” alapja számára adnak. A jövedelemnek egyik fele ugyancsak e czélra, másik fele pedig a közreműködő pénzintézetek nyugdíj-alapjának jut. Az első magyar általános biztosító társaság is csatlakozott a vállalathoz. — A „Jó sziv”-egyesület ügyeinek ideiglenes intézésére, Tisza Kálmánné elnökléte alatt, egy 12 tagú választmány küldetett ki. Az egyesület végleges megalakulása az e hó 19-én tartandó közgyűlésen lesz. Tisza Kálmánné Gesztre utazván, a pénzküldemények a földhitelezetethez küldendők.

— Esküvő. Dr. Irinyi István kö-zöhadsergebéli tartalékos hadnagy e hó 9-ikén, szombaton d. e. 9 órakor vezeti oltárhoz a szép és kedves Nemes Ilona kisasszonyt, Nemes Kálmán ügyvéd, a debreczeni szabadelvű párt egyik kitűnő tagjának leányát. Az esküvő a helybeli r. kath. templomban lesz.

— Eltűnt karnagy. Wachauer Károly, a bécsi székes egyház és a pécsi jó híriú dalárda karnagya egy idő óta buskomorságba esett. E miatt tegnapelőtt neje, született Kaltnecker Juliska kísérletében fölment a fővárosba, hogy magát az orvosok által megvizsgáltassa. — A „Hungária” fogadó I. emeletén 48 sz. a. szobába vettek lakást. Wachauer Károlyt tegnap jelentést tett a főkapitányságnál, hogy férje kedden délután 4 órakor, kalap nélkül ki ment a szobából és többé vissza sem tért. De a legszorgosabb kutatás dacára sem akadtak nyomára. A rendőrség erélyes nyomozást indított, de még eddig eredmény nincs, mert Wachauer hol sem talják. — Wachauer Károly egyik Pécs legtekintélyesebb polgárainak. Számos zenedabot írt. — Magyar népdalokból pedig több füzetből álló gyűjteményt adott ki. Az a hír és dícsőség, melyet a pécsi dalárda az utolsó évtizedekben az országos dalárda-versenyeken aratott, nagy részben Wachauer Károlyt illeti, ki évtizedek óta áll a dalárda élén. A szomorú eset Pécssett ugy, mint a zenevilág körében ének részvétet fog kelteni. Wachauernek Debreczenben is számos jó ismerőse van a dalár versenyekről.

— Vizsgák rendje. A helybe, rómi kath. algyimnasiumban a vizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: június 11-én d. e. I—IV. osztályban a hittanból; 15-én a IV. osztályban magyar, latin és német nyelv; 16-án a III. osztályban magyar, latin és német nyelv; 18-án a II. oszt. magyar, latin nyelv és szépirás; 19-én I. o. magyar, latin nyelv és szépirás; 20-án a IV. o. történelem-, természetrajz, számtan és rajzoló mértan; 21-én a III. o. történelem, földrajz, számtan és rajzoló mértan; 22-én a II. osztályban földrajz, számtan és rajzoló mértan; 23-án az I. osztályban földrajz, számtan és rajzoló mértan; 23-án d. u. 4—6 óráig I—IV. oszt. tornaszat; 26, 27 és 28-án magánvizsgálatok, 30-án a tanév ünnepélyes berekesztése.

— A torna ünnepély táncvizgalmá és versenye f. hó 9-én, tekintve a művelt közönségek — melynek jogos igényeit a rendező bizottság a nagy számban kibocsátott meghívókkal is alig tudta kielégíteni — impozáns érdeklődését, tekintve fáradszatlan buzgalmat a rendezőségeknek, mely a táncvizgalmak sikere érdekében minden lehetőt megtett s a versenyt eddig még elnem ért színvonalra emelte: előre láthatólag nagy látogatottságnak fog örvendeni, és teljes sikerű leend. — A verseny pontban 1/5 óra kor kezdődik s kétszételenül egyik legérdekesebb száma

Nem kell nagyobb boldogság annál, mint ha az ember jó tettet követhet el.

* A boldogság olyan, mint a vízhang: felel neked, de nem jön hozzád.

* A szerencsétlenség büszkévé tehet, a szenvedés alázatossá változtat.

* Az ember mindig saját hibáinak vértanuja

* Nagy szerencsétlenség nagyságot kölcsönöz még a jelentéktelen lénynek is.

* Az ember nem lehet szellemes, ha csak azok, a kik környezik, szintén nem azok. A tyuk hiába kotkodácsol a kakasoknak, ezek nem értik meg.

* A lányszeg uralkodó, a ki kunyhóban lakik és jelenléte által a kunyhó palota.

* Az ellenmodás élénkíti a társalgást. Ime ezért olyan unalmasok az udvarok.

* A rossz költők azt csinálnak a nyelvből, a mit a rossz papok a vallásból: szűk börtönt.

* Miért kell a rutat leírni, mikor a szép még nincs eléggé kimerítve?

* A művész előtt tétet hajtunk, mert benne egy isteni tulajdonságot éreznünk: a teremtő hatalmat.

* A szerelem teremtette a világot, a kötelesség kormányozza.

* A hisiknek csak jogaik, a nagyoknak kötelességeik vannak.

* Azon nap megszüntél gyermek lenni, a melyen megértetted e szót: kötelesség.

lesz az a korlati, senyben díjért, a a „hölgy versenyek a l ifj. Lehoczky Nyujt Gyürky K. r. i. k. ifj. Gyürky Béla, Cs. Be lesz szolgálói részvéte val vezintző. A nek: U. kész viv Béla, Mé zás Pál, Gyertyán Bessenyei ku Szilárd hogy a fi iránt is, a hely haza, s r kel távo igényeket pályról. kedvelők gyönyörk tatványai tiájának nak egyt erdei vig t o r n á e l o l n e m f u t á s g o n d j á t i z o i t ; m kedv a l m u l a t á s b n e m l e s z

igazgató Dobránsz kiváló s ennél fog ség. A b ben az a társulat tartott s hogy ez nézve teg a pályazó A bizottsá sulat eln öke, Ki a keresk. elnöke és keresk. t. debreczen kérvényel hatóan és hozandó gesen me leg össze hozandók kében ezt

ma tegna hogy a v szekrénye az előfize dezhesse

Pén lenned, l ségedre

Van keség kö

Két tés a czi

Két ime a há

Pal szére, ág

A t don. Min ban mut

A l hogy ök

Ha rendesen sem mon

Ner tömeg.

Vag bölesnek Uram leg Természe is, ha el

Sok tünjék fe a türelen

mindjárt a „Jó A jövedelemnek... Irinyi István kö... rador vezető o... mes Ilona kis... gyvéd, a debre... ktitűnő tagjának... r. kath. temp... chauer Ká... z és a pécsi jó... óta buskomor... előtt neje, szüle... letében fölment... orvosok által... gária" fogadó I... vettek lakást... jelentést tett a... kedden délután... a szobából és... a legszorosabb... ak nyomára. A... indított, de még... Wachauert sehol... er Károly... bb, polgárainak... Magyar népdá... álló gyűjteményt... g, melyet a pécsi... kben az országos... nagy részben Wa... zidek óta áll a... et Pécssett ugy... nk részvétet fog... zenben is számos... nyekről.

lesz az athléták viadala, illetve gyakorlatai, a kik városunkban nyilvános versenyben most lépnek fel először és pedig 2 díjért, a díszes arany és ezüst éremért, mint a „hölgyek tisztelőidjárt"; versenyezni fognak: erögyakorlatok kálifj. Gyürky Sándor, Mindszenty György Lehoczy Béla és Csanády Jenő urak. — Nyújtón és korláton Fischer Lipót, Gyürky Sándor és Mindszenty György urak. Karikán, magas estávugrásban ifj. Gyürky Sándor ur. Vívásban: Lehoczy Béla, Csanády Jenő és Brunner Károly urak. Belesz mutatva, s érdekes látványul fog szolgálni az iskolavívás is 14 vívó részvétele mellett magyar vezény szöval vezényli Jenev Miklós versenyintéző. Az ifjúsági versenyvívásban résztvevők: Ujjfalussy Dezső — (ki mint kész vívó az athlétákkal is verekszik) Öreg Béla, Mészáros Mihály, Tüdös Antal, if. Buzás Pál, Jánosi Zoltán, Bereczky Lajos, Gyertyánffy László, Jakó Sándor, Péchy Gábor, Bessenyei Dániel, Oszváth Kálmán, Grozaveczku Szilárd és Turay Frigyes. Megemlítjük még, hogy a figyelmes rendezőség intézkedett az iránt is, hogy a közönség a hajnali órákban a helyi vasúton kényelmesen térjen haza, s reményljük is, hogy kedves emlékekkel távozand a gondosan s a legkényesebb igényeket is kielégítőleg előkészített ünnepélyről. Reményljük, hogy e nemes sportot kedvelők a jövő szombaton tömegesen fognak gyönyörködni derék tornászaink ügyes mutatványaiban s a város és vidék intelligentiájának szép hőlyei szintén számosan adnak egymásnak találkozt e napon a nagyerdei vígadóban. Jöjjenek is a legnemesebb tornára, ezuttal reménylhetők az eső elől nem lesz sem gyors, sem tartós futás; hagyjuk otthon a mindennapi élet gondjait baját, kodélyvilágunk e nehéz sulyzóit; midőn oly rövidék az éjszakák, a jó kedv a legjobb nyújtó, mert a fesztelen mulatásban, derült kedélyben semmiképen nem lesz korlát.

előfizetőikön kívül újabb következők vezetették be a telefont: Vilmos Lajos, a nagyerdei vendéglőbe; Erös Jakab, a Magyar királykavéházba; Turai Farkas, miklósteczai tudakozó és közvetítő intézetébe. A hálózat összeköttetésbe jutott a vállalat mechanikusával is. A telefon gyakorlati haszna napról napra bizonyosabbá válik a közönség előtt s nem esekély azok száma, kik az előfizetők sorába készülnék lépni; így reményelhető, hogy az állomások száma minél előbb eléri a 100-at. Az állomások száma Debreczenben már is jóval több, mint Nagyváradon, hol a tél óta működik a telefon s alig párral kevesebb mint a sokkal népesebb Szegeden, a mely pedig szintén megelőzte e téren bennünket.

— Halálozás. Abaffy Jenő kir. kat. felméri mérnök és neje Czabán Mária 1 1/2 éves kis fijuk Dezső az éjjel torokgyíkban elhalt, temetése Csúrka János tanácsnoknak házatól f. hó 8-án d. u. 5 órakor történik.

— A czepléd-utcai bellegelő földbírtokosok gazdasági társulata f. év és hó 10-én vasárnap d. e. 10 órakor a városháza kis tanács-teremben közgyűlést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívattak. Targyalás alá kerül a választmány már elfogadott alapszabályzata; továbbá meghatározatik a társulati tagok által fizetendő felügyeleti költség kivételének aránya. Szentgyörgyi József társ. jegyző.

— Iparosok és kereskedők száma a debreczeni ipar és kereskedelmi kamara területén. Azon alkalomból, hogy a minisztérium elrendelte a debreczeni ipar és kereskedelmi kamara újra alakítását, nem tartjuk érdektelennek fölemlíteni, hogy ezen kamara területén összesen 19806 iparos, 5779 kereskedő van jelenleg bejegyezve. Ezen számból Debreczenre esik 1705 iparos és 506 kereskedő. A kamara területe kiterjed Hajdú, Szabolcs, Bihar, Szatmár, Szilágy, Bereg, Ugocsa, Marmaros vármegyékre, valamint az ezek területén eső önálló törvényhatósági joggal bíró városokra: Debreczenre, Nagyváradra és Szatmárnémetire. A községek száma pedig 1727.

— Jövahagyott fegyelmi határozat. Majerszky Lajos vármegyei írnoknak hivatalvesztésre ítéltetését a belügyminiszter jövahagyta.

— Turai Farkasnak megint támadt egy életrelvaló eszméje, melyet nyomban meg is valósított. Miklós utczán lévő tudakozó és közvetítő intézetében telefon állomást rendezett be, melynek utján ugy ezen intézet körébe vágó, mint az ő és társa, Frieder mosó-intézetéhez tartozó megrendelések tehetők, elfogadhatnák. Ezáltal időkimélt és nagy kényelmet nyújt a megrendelőknök. A vonalat ma vezetik be az irodába.

— Holnap este Vilmos Lajosnál ezitera művésznök fognak játszani.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik feledhetetlen kis fiunk temetésén megjelenni szívesek voltak s fájdalomkban osztozva, azt részvétökkel enyhítették: a legmélyebb és legszíntébb köszönetünket nyilvánítjuk. Debreczen 1888 június 7; Szücs Sándor és nóm.

— Zene. Ma estje a „Magyar király" kavéházban zeneestély lesz.

— Versenykuglizás. A debreczeni „Iparos kör" kuglizó kertében vasárnap, e hó 10-én, versenykuglizás fog tartatni, mely a kalomra több értékes nyerménytárgy lesz kitzítve; ennek végeztével pedig — ugyan csak az udvarkertben — társasvacso r a rendeztetik, melyet Seidl Márton több egyletnek érdemeket kivívott rendes szakácsa fog előállítani. Vacso-ra-jegy egy személyre 60 kr. Ezen vacso-ára előjegyzések tehetők Lörinc sák László körgazda ékszerész üzletében, a kör helyiségében és vasárnap a kuglizó kertben. — Hogy ezen estély annál érdekesebb legyen, ugy a körtagok mint a t. vendékek, annál szívesebben látatnak, ha nejeiket s családjuk tagjait is magokkal fogják vinni. — Mint tudjuk, az Iparos kör a nyár folytán többször szándékozik ily társas estélyeket tartani, melyek mint egy előkészítői lesznek a téli felolvasó estélyeknek. Ajánljuk az érdeklődők figyelmébe ezen kellemesnek ígérkező szórakozási alkalmat.

— Kik voltak a vörössipkások? Multkori számunkban közöltünk tudósítást arról az érdekes összefüggésről, melyet a 48 diki harmadik zászlóalj egykori tagjai tartottak Nagyváradon most, a zászlóalj megalakulásának 40 dik évfordulóján. E közleményben a harmadik zászlóalj „vörös siphkás" nak neveztetik. Erre vonatkozólag érdekes nyilatkozatot közöl a „B H"-ban Gergey Károly, nyugalmazott királyi táblai bíró, ki a 3.dik zászlóaljnak őrnagya volt. A nyilatkozat helyreigazít egy tévedést, a mely nem csupán a mi tévedésünk, hanem már a 48 diki napokban s azután is többször megtörtént a sajtóban és könyvekben is. A nyilatkozat szerint a 3.dik zászlóalj nem a tulajdonképeni „piros siphkás" zászlóalj. Katonái nem is viselték a piros siphkát, a mely a 9.dik zászlóaljnak volt a kiváló ismerető jele, e szerint a 9 ik zászlóalj az a piros siphkás zászlóalj. De már a szabadságharc alatt gyakran megtörtént, hogy a „piros siphkás" elnevezést mind a két zászlóaljralkalmazzák s az akkori hírlapok is a zászlóalj hősi tetteiről írván, ezt is ugy nevezik: a Damjanics piros siphkásai. A nyilatkozat meg is magyarázza, honnan eredt a tévedés. — Mind a két zászlóalj kezdetül fogva Damjanics tábornok seregéhez tartozott, — egy dandárba voltak beosztva a hadjárat legnagyobb része alatt. Damjanics-

nak egyaránt kedves katonái voltak, a 3-ik zászlóaljt rendszeren „fiat"nak szólította a tábornok. A két zászlóalj sokat harcolt együtt már lenn a ráczok ellen s később a felsőbb csatatereken is. Allandó volt elejétől fogva a nemes vetélkedés a két zászlóalj között legénységben és tisztikarban egyaránt vitézség és harci dicsőség dolgában. Mindegyik feltevére a magát s büszke volt a maga nevére. Tudta ezt Damjanics tábornok is s ezért éppen ő rajta mult, hogy a 3-dik zászlóalj nem kapta hivatalosan a „piros siphkás" elnevezést s csak tévedésből emlegették néha őket is a 9-dik zászlóalj nevére. A 3-dik zászlóalj tudnillik egy alkalommal rendkívüli vitézséggel harcolván, azt határozta a kormány, hogy a 3-dik zászlóalj is vegye fel kitüntetésképen a „piros siphkás" elnevezést s kapjon ez is piros siphkát. Damjanics ekkor azt felelte, hogy az ő kedves fiainak kitüntetés formájában nincs szükség erre a névre, a 3-dik zászlóalj neve éppen olyan fényes, s ha ilyen kitüntetést akarnak adni, akkor a 9 dik zászlóalj is fölvehetné a „harmadik B. zászlóalj" elnevezést. Így azután a 3 dik zászlóalj megmaradt egyszerűen „3 dik zászlóalj" nak.

— Nagy hühó a francia kamarában. A francia kamara tegnapi ülésén ujra nagy hühó volt. Pyat a szöszekre lépett s így szólt Sevaistre (monarchista) tegnapi kiáltotta közbé, hogy én elbujtam, a míg mások harcoltak. Ez nem igaz. — Sevaistre (közbeiktált) Pyattól nem fogadok el ezafelotat, mert éltes kora miatt nem vonhatom felelősségre. — Pyat (kiabálva) Ön gyáva! — Sevaistre: Sértéseit csak megvetem. — Pyat: Agg korom nem fél az ön ifjúságától! Sevaistre tegnapi nyilatkozata mellett marad és támadásait Pyat ellen folytatni akarja, de elnök megvonja tőle a szót. Sevaistret a jobb oldal tüntetőleg üdvözi. A baloldal gunyosan tapsol. Erre az egész jobboldal falkiált: „Önök mindannyian communisták." — A baloldal visszavág: „Tudomásul vettük szövetségüket." — Nagy zsvivaj között a kamara elnöke kijelenti, hogy az incidens be van fejezve.

— Biharmegyei hírek. A nagyváradi főgymnáziumban kedden értek véget az érettségi vizsgálatok, melyek pnteken kezdődtek. A kihirdetett eredmény szerint a vizsga elég jól ment. — A mezőkeresztes i járásban az árvízkarosultak javára 221 firtot gyűjtöttek össze, ami tekintélyes összeget képez. E szép eredmény elérésében Ertsey Dezső járási főszolgabírónak nagy érdeme van. — A margittai önk. tüzoltóegylet egy ujonan építendő őrtanya költségeinek részben fedezésére a nagyvándégló e célra feldszített udvarán folyó évi július 1-ső napján táncmulatságot rendez. A mulatság rendezését Micskegy Dániel alparancsnok, rendező b. elnök, dr. Szánó Jakab, főparancsnok és Horváth István segédtiszt teljesítik többek közreműködésével.

— Közgazdaság. A budapesti értéktözsderől. — A „Magyar Mercure" tudósítása. — A legkülönbözőbb események és viszonyok voltak e héten a tözsderre befolyással. Franciaország hangulata Magyarországgal szemben igen ártott a magyar aranyjáradék árfolyam fejlődésének, de egyébként inkább a kedvező jelenségek után indult a tözsde és ezért általában szilárd és emelkedő volt az irányzat.

A kedvező jelenségek között első sorban a nagy pénzösség említendő fel, mely bizonyos körülmények között és esetekben valóságos kalimintást képez a nagy bankoknak. Ily körülmények között igen alkalmas a pillanat nagyobb pénzügyi műveletek végrehajtására és tényleg az új magyar vasuti beruházási kölesönt meg e héten vagy a jövő hét elején akarják piacra hozni. Más irányban is valószínűleg megindulna az üzlet, ha a delegátók nem tennék tartózkodóvá az üzérkedést, mert meg nem lehet tudni, hogy hadügyi czélokra mily összegeket fognak a delegátóktól kérni. Főleg az utóbbi körülmény következtében tartózkodó a tözsdei üzérkedés és így nem élénkülhet a forgalom, bár a hangulat igen szilárd.

Járadékok legkevésbébb javultak, de egyéb befektetési értékek szilárdak. — Bankrésvények igen szilárdak és emelkedők. — Vasutak közül az osztrákmagyar állam vasut szelvényei a ki nem elégitó mérleg következtében meg mindig layyha, de a többi tartja az árat; Iparvállalati értékek esedések. — Sorsjegyekben kissé megszűnt az élénkség, de azért szilárdak. — Valuták és érczváltozó ingadozó.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos: Vértési Arnold. Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Tíz forint napi mellékkereset, tölke és koczkaadás (risico) nélkül sorsjegyek részletfizetés melletti eladása által az 1888. XXXI. törvényzikk értelmében.

Ajánlatokat el fogad a fővárosi váltóbet társaság Adler és társa, Budapest.

Lakások berendezéséhez
butorkelméket,
szőnyegeket,
ágy és asztaltakarókat,
paplan és matrácokat,
függönyöket,
legnagyobb választékban jutányos szabott árakon ajánl
Kunz József és Társa

Szeplő
okvetlenül eloszlik
Bergmann liliumtejszappana
használása által.

Készíti egyedül Bergmann és Társa Drozdán 45 kr. darabja. Raktár Dr. Rothschnek gyógyszerházában Debreczenben.

A Konyári
Sóstó Fürdő
május 1-én megnyitattott;
legujabban Dr. Lengyel Béla m. kir. egyetemi tanár által vegyelmzettett: különösen nagy mennyiségű sókat tartalmaz, s több mint 50 évi gyakorlati használatból is bizonyos kitűnő gyógyhatása, görvélykór, csusz, köszvény, csontszu, szszezsgurodott testrészek és bőrbajoknál. A fürdőorvos massage és villanyt is alkalmaz. Egészséges berendezett szobák, jó magyar konyha és pontos kiszolgáló gondoskodva van. Négy heti ott időzőknek 10% árleengedés biztosittatik.

Tisztelettel
FAY SANDOR,
fürdő tulajdonos.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep-fűszer-gyarmatáru-csarnoka.

Korona forrás
(Steier-magyar határon) legjelesebb, leg-tisztább, égvényes savanyu víz egyedüli főraktára Debreczen és vidéke részére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet fióktelepének fűszer, gyarmatáru-áru-csarnokában, vármegyeház melletti Miskolczi féle ház: ajánlva előkelő orvosi tekintélyek által u. m.: Dr. Korányi Frigyes kir. tanácsos, Dr. Készmárszky Fr. Dr. Kéti, Dr. Schwimmer tanár, Dr. Stiller tr. Dr. Müller Kálmán egy. tr. Dr. Grósz Sándor megyei tiszteletbeli főorvos, Dr. Reinitz, Dr. Hermann S. főorvos, stb. Budapesten Dr. Kállay rendelő orvos Karlsbád, Dr. Braun tr. udvari tanácsos, Dr. Rokitansky tanár, kormánytanácsos, Dr. Schnitter tanár, Dr. Roth tr., Dr. Oser tanár, Dr. Vincern tr., Dr. Hertz egyetemi tanár, Dr. Marjaveceller, Dr. Kautz, Dr. Hold udvarorvos Bécsben, emésztési-, légzési és vizeleti szervezetek bajában elsőrendű gyógyviz. Borral vegyítve felülmulhatatlan kellemes italul szolgál; és ezen előnyei mellett hason alkatrészekkel bíró ásványvizeknél olcsóbb.

Tisztelettel az igazgató ság.
Csutak Kálmán.

Csakis ezen védjeggyel valódi.
Dr. Lieber tanár
ideg-erősítő gyógyitala.

makacs ideg bántalmak tartós gyógyítására, különösen: sápkör, gyöngeségi állapotok, fejfájás, fejköszvény, szivdobogás, gyomorhaj stb. — Minden bővebbet elmond a minden üveghez mellékelt körlevél. Ára: utánvét, vagy a pénz előleges beküldése mellett 1 1/2, 3 és 5 márka.

Főraktár: Schulz M., Hannover, Escherstr. Raktár: Debreczenben: Dr. Rothschnek gyógyszerháza. Nyiregyháza Korányi Imre és Dr. Rác György gyógyszerházaiban. Miskolcson Szabó Gyula és Dr. Hercz M. nél.

3859. sz.
1888.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik miszerint a város tulajdonát képező nagyverdei vendégfogadó, a fürdőházzal és gőzfürdővel s az ezekhez tartozó alkatrészekkel, továbbá az ugy nevezett Dobospavillon felszerelésével együtt 4332 frt kikiáltási ár mellett a folyó 1888. évi november 1-től 6 évre 1894. évi október 31-ig; továbbá a Sámson községi Nagy-Csapszék, a sámsoni közbirtokossággal közös italmérségi és ételadási joggal együtt 1889. évi január 1-től 3 évre 1891. Deczember 31-ig és végre a savós guti csapszék, a hozzá tartozó 11 1/2 hold szántó, s illetve kaszálló s legelő földdel együtt 1889. évi Január 1-től 3 évre 1891. évi deczember 31-ig terjedő időre, a városház nagy termében, folyó 1888. évi június hó 19-ik napján d. e. 10 órakor nyilvános árverésen, a város számvevő hivatalnál megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fognak adatni.

Miről az árverelni kívánók azzal értesítettek, hogy a kikiáltási árak 10%-kát bánatpénzül, az árverelő bizottság kezeihez készpénzben letenni tartoznak. Debreczen 1888. Május 28.

A városi tanács.

4067.
1888.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező külső baromvásártéren lévő kőpince, a város által a lótenyészés emelésére alakult társulat részére átadott, lóvásártér helyiség, és azon épült csárdával együtt; az epreskerti és Nyulas csárdák 1889. évi január 1-től 1891. évi deczember 31-ig, tehát 3 évre, továbbá a Péterfia-utcai 685 számú háznak 15 folyó öl ondódi föld, a Hatvan-utcai Kolozsi féle háznak 28 és fél folyó öl ondódi föld és végre a Nagyerdő melletti ugynevezett File halmi 27 hold és 684 □ öl föld, és az Árokréti 103 hold föld folyó 1888. évi október 1-től 1891. évi október 1-ig tehát 3 évre, a városház nagytermében folyó 1888 évi jun. hó 19-ik napján délelőtt 10 órakor, — a városi számvevő hivatalnál megtekinthető feltételek mellett nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adatni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítettek, hogy a kikiáltási árak 10%-át bánatpénzül az árverelő bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak. Debreczen 1888 június 4-én.

A városi tanács.

Kitünő minőségű

portland-czement és hidralicus-meszt

(romant-czement) **f ő z t** (gypsz)

k ő s z é n - k á t r á n y t

nagyban és kicsinyben, valamint

asphalt-kőfedélpépet

1 méter széles és 10 méter hosszú darabokban lakóházak, magtárak, istállók, színek stb. fedésére mint legjobb és legolcsóbb fedőanyagot ajánl

Geréby Fülöp

bizományos.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Árverési hirdetmény.

Hajdu-Megyében fekvő Nádudvar mezővárosban a birtokosság tulajdonát tevő italmérségi jog Nádudvaron a városházánál f. 1888 évi június hó 25-ik napján d. e. 10 órakor tartandó árfejesztés útján haszonbérbe fog adatni, melyre a haszonbérleti szándékozók ezennel meghivatnak.

Feltételek:

- 1., Kikiáltási ár: 6600 frt o. é.
- 2., Az árverelni kívánó tartozik 660 frtot bánatpénzül befizetni.
- 3., Haszonbérlet bánatpénze az utolsó évnegyedi bérösszegbe tudatik be kamat nélkül.
- 4., A haszonbérlet kezdődik 1888. szept. 30-án és tart 1894. szept. 29-ig bezárólag; — ha azonban az országgyűlés, ezzel ellenkező s az italmérsést mint földesúri jogot megszüntető törvényt hozna, és bérlet előbb is megszűnik s e miatt bérletnek a birtokosság ellen, semminemű követelési joga nem leend.
- 5., A haszonbérlet évnegyedenként előzetesen egyenlő részletekben, az első évnegyedi bérösszeg pedig az árverés napján. A haszonbérleti szerződés aláírása alkalmával lesz fizetendő.
- 6., A fogyasztási adót, a szerződés s a részlet fizetésekről kiszolgáltatóndó nyugták bélyegeit s százalékdíjját, az épületek tűzkár elleni biztosítását, azoknak az átvételi állapotban fentartása költségeit, bérlet sajátjából, beszámítás nélkül adja s fizeti.
- 7., Zártajánlatok 660 frt. bánatpénz melléklettel elfogadtatnak.
- 8., Fentartatik a birt. választmányának azon joga: hogy haszonbérletül, bár a nem legtöbbet ígérőt választhatja.

A szerződés egyéb feltételei:

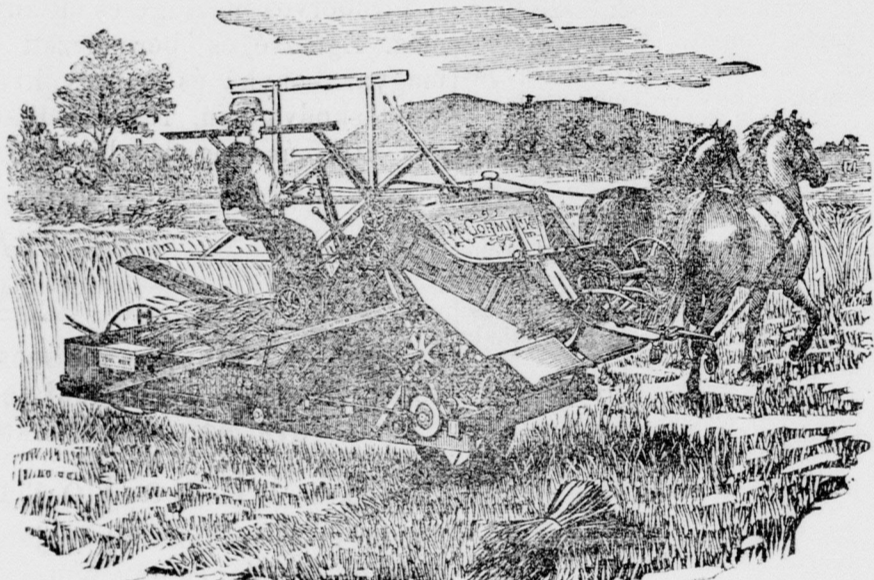
- 9., Köteleztetik bérlet a szükséghez mért mennyiségben tiszta, jó italokat törvényes mértékkel mérteni.
- 10., A koresmákhoz kifogó helyül kijelölt területeket más célra, az utasok elől elfognia nem szabad bérletnek.
- 11., Külhelyekről behozott italmérekre szorosan az ország törvényei s a felsőbb rendeletek szerint járhat el bérlet, e mellett jogában áll bérletnek a közbirtokosság által reá ruházott jognál fogva a kurta koresmárosok ellen törvényesen eljárni.
- 12., Az italmérségi jog a bérlet által, a birtokosság által részére átadandó épületeken kívül, mindenütt gyakorolthatatik a községben s annak határán, a rendőri hatóság beleegyezése s engedélye mellett.
- 13., Mennyiben bérlet a szerződés bármely pontjának eleget nem tenne, a bérletből azonnal kimozdíthatók, s rajta szabadon választandó sommás bíróság előtt sommás perrel minden okozott s szenvedett károk hátralékos haszonbérletartozások, 8% kikötött kamatokkal, perköltségekkel s annyiszor a mennyiszor 1000 frt. vincularis összeggel együtt behajtható.

Kelt Nádudvaron június 1-én 1888.

Fischbein Ignác
birt. igazgató.

Me CORMICK ARATÓGÉPEK

Felül nem mult és elősmert legjobbak.

Eddigelő 60321 darabnál több adatott el.

Aratógépeket aczél kéveköto készlettel, vaspámával

„D A I S Y“

legkönnyebben járó marokrakó aratókat, ajálul ósmert legszilárdabb kivitelben, azonnali szállításra míg a készlet tart és előnyös fizetési feltételek alatt

Me CORMICK HARVESTING MACHINE C^o

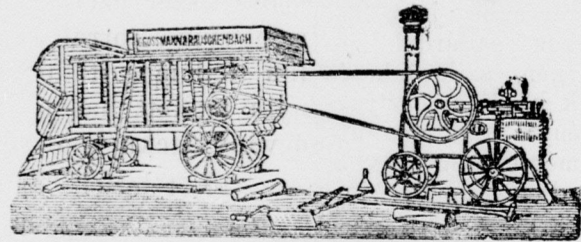
é-z kamerikai Chica. ótól

BUDAPESTEN, VÁCZI-KÖRUT 76. SZÁM.

Jegyzet: T. ez. verőink kényelmére, tartalékreszekből és kötőszingből vidéken raktárakat nyitottunk, így Szolnok, Kis-Várda, B. Ujfalu, Hajdu Návás és NagyKárolyban.

UJ!

Szabadalmazott szeges gőzcseplőgép

3 1/2 és 4 lóerejű

fa-, szén- vagy szalmafűtésű gőzmozgonyok számára, 10 órai munkaképesség 4500—6000 kéve, teljesen tisztán előcséplve és osztályozva, sokkal csekélyebb szükséglet hajterő és fűtőanyagban, tetemesen nagyobb és jobb munkaképesség, könnyebb szállítás mint a verőlécezes gépeknél.

Arjegyzékek kívánatra.

Ezen gépeket erős szerkezetben gyártja és gyorsan, valamint előnyösen szállítja

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

első magyar gazdasági gépgyára.

BUDAPEST,

külső váczi-ut 7. szám.

Debreczen, 1888. Nyomatott a „Debreczeai Ellenőr“ könyvnyomdájában Széchényi-utca SIMON-ház.

Maggi

BUILLON KIVONATA

és leves-liszte

hüvelyes veteményekből

elősmert legjobbak és legolcsóbbak.

Egy kávéskanálnyi e kivonatból, egy csésze forró vízbe öntve, azonnal, minden más pótlék nélkül kiváló erős és jóízű husleves ad.

Kapható a delicatesz, fűszer és fűszeráru üzletekben.

Főraktár: Wien, I. Jasomirgottstrasse 6.

Raktár Debreczenben

GERÉBY FÜLÖPNÉL.